

## บทคัดย่อ

การจัดเก็บภาษีอากรเป็นการหารายได้ให้แก่รัฐเพื่อนำมาเป็นงบประมาณในการพัฒนาบริหารประเทศ การที่รัฐดำเนินการบังคับจัดเก็บภาษีอากรนั้นมิใช่มุ่งเน้นแต่เพียงนำรายได้เข้ารัฐเท่านั้นแต่จะต้องคำนึงถึงความเป็นธรรมต่อประชาชนผู้ที่จะต้องเสียภาษีอากรด้วย เห็นได้ว่าเมื่อถึงกำหนดเวลาชำระภาษีอากรแต่ผู้เสียภาษีอากรไม่เสียหรือไม่นำส่งภาษีอากรตามกำหนดเวลา จึงทำให้เกิดเป็นภาษีอากรค้าง รัฐจึงจำเป็นต้องควบคุมให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรมาชำระภาษีหรือเสียภาษีอากรให้ถูกต้องภายในกำหนดเวลา ทำให้ต้องมีการบังคับชำระหนี้ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรขึ้นเพื่อใช้บังคับแก่ผู้เสียภาษีอากรที่ไม่เสียหรือไม่นำส่งภาษีอากรตามกำหนดเวลา การบังคับชำระหนี้ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรนั้นมีความสำคัญอย่างมากประการหนึ่ง เพราะในทางปฏิบัติแล้วจะเห็นได้ว่ากรมสรรพากรได้รับเม็ดเงินเป็นจำนวนมากจากการบังคับชำระหนี้ภาษีอากร ซึ่งก็จะทำให้รัฐมีรายได้เพิ่มมากขึ้นด้วย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาการบังคับชำระหนี้ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร เพื่อให้ได้ทราบถึงหลักเกณฑ์ วิธีการ รวมถึงขั้นตอนในการบังคับชำระหนี้ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร และศึกษาถึงระเบียบ คำสั่ง และแนวทางปฏิบัติของกรมสรรพากร อีกทั้งยังศึกษาหลักเกณฑ์ในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองที่เกี่ยวข้องกับการบังคับชำระหนี้ภาษีอากร พร้อมทั้งชี้ให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการบังคับชำระหนี้ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร พร้อมทั้งมีข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับปรุงให้การบังคับชำระหนี้ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร จึงเห็นควรศึกษาเปรียบเทียบกับ การบังคับชำระหนี้ภาษีอากรของประเทศออสเตรเลีย เนื่องจากมีบทบัญญัติบางประการที่สามารถนำการบังคับชำระหนี้ภาษีอากรของประเทศออสเตรเลียมาปรับใช้กับประเทศไทยเพื่อจะได้ทำให้การบังคับชำระหนี้ตามประมวลรัษฎากรมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งทำให้การบังคับชำระหนี้ภาษีอากรเป็นไปอย่างถูกต้องสอดคล้องกับพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539

จากการศึกษาพบว่า การบังคับชำระหนี้ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรเป็นการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่รัฐที่มีผลกระทบต่อผู้เสียภาษีอากรโดยตรง เจ้าหน้าที่รัฐจึงควรใช้อำนาจดังกล่าวอย่างรอบคอบและส่งผลกระทบต่อผู้เสียภาษีให้น้อยที่สุด ซึ่งจากการศึกษาทำให้ได้พบว่ามีข้อบกพร่องที่ทำให้เกิดช่องว่างทางกฎหมายอยู่อีก ดังนั้นจึงเห็นควรทำการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องดังกล่าว อีกทั้งยังมีข้อเสนอแนะบางประการที่เห็นควรนำมาปรับใช้กับการบังคับชำระหนี้ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรเพื่อที่จะทำให้การเร่งรัดภาษีอากรค้างโดยการบังคับชำระหนี้

ภาษีอากรนั้นมีประสิทธิภาพ ทำให้ได้เม็ดเงินเพิ่มมากขึ้น และในขณะเดียวกันก็มีความเป็นธรรม  
ต่อผู้เสียภาษีด้วย